

s.593-594

İSAM 141806

Şa'ban Şifai

1813 - شعبان شفائي بن أحمد الأياشي الرومي العثماني

الحنفي القاضي بديار بكر ، الطبيب الحكيم المدرس الميقاتي

المعروف بالشفائي المتوفى 1704/1116

(أنظر : البغدادي هدية العارفين 417/1 ؛ معجم

المؤلفين 300/4 ؛ عثمانلي مؤلفري 330/3)

من تصانيفه :

1 - تدبير المولود - في الطب (ت)

تاريخ التأليف 1112 هـ ؛ نورعثمانيه رقم 3472 ورقة

199 ، 1185 هـ ؛ مهر شاه سلطان رقم 344 صفحة

440 ؛ لالا إسماعيل رقم 383 ؛ حميديه رقم 1007 ورقة

264 ، 1158 هـ ؛ أسعد أفندي 2460 ورقة 227 ،

1120 هـ بغداد كوشكي 345 ورقة 276 ، 1159 هـ

2 - ترجمة قلائد العقيان في فضائل سلاطين آل

عثمان لمرعى بن يوسف المقدسي = ترجمة فضائل آل

عثمان (ت)

نورعثمانيه رقم 3404 ورقة 165 ؛ روان كوشكي رقم

1266 ورقة 160 ؛ رقم 1267 ورقة 189 ؛ بايزيد رقم

5073 ورقة 316 ، 1134 هـ جامعة إستانبول رقم

2551 ، 3483 ، 6121 ؛ أهده المؤلف إلى السلطان

أحمد الثالث ؛

3 - خلاصة الأبدان - في الطب (ت)

حاجي محمود رقم 5538 ورقة 201 ؛ رقم 5561

ورقة 113 ؛

4 - الشفائية - في الطب (ت)

ولي الدين أفندي رقم 3/2559 ورقة 129-180 ؛ وهي

أفندي أفندي رقم 3/2229 ورقة 144-189 ؛

نورعثمانيه رقم 3544 ورقة 70 ؛ فاتح وقف إبراهيم

أفندي رقم 621 ، 650 ورقة 55 ، 1152 هـ

18/524

19010

Şa'ban Şifai'nin Tedbiru'l-Mevlud adlı eserinde eğitim anlayışı. TUNCEL, Kamil.

Master. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1991. 157s.

Danışman: Y.Doç.Dr.M. Faruk Bayraktar.

23

12 Nüshası
Müşteml qلوب مخدرات معانيسن لباس لسان تركيده جلوه كمر و مختصر قلدملكه مبتديلره اسان طالبلره بيان اوله...
Müşteml qلوب مخدرات معانيسن لباس لسان تركيده جلوه كمر و مختصر قلدملكه مبتديلره اسان طالبلره بيان اوله...

Nüşhalari:

- *Şehid Ali Paşa, nr. 2085: nesihle 153 yaprak, 19,6x28,4(22,7x12,4) cm. İstinsahı H. 1150'de.
- *Reşid Efendi, nr. 690/4: nesihle yap. 102-104, 14x7 cm, 17 str. İstinsahı H. XII. asırda, *İslami Tıp Yazmaları Katalođu*, s. 305.
- *İstanbul Üniversitesi, TY, nr. 7140: nesihle 120 yaprak, 10,7x19(5,8x14,5) cm, 19 str. İstinsahı H. XII. asır başlarında. Cevat İzgi, II, 172.
- *İstanbul Üniversitesi, TY, nr. 7142: nesihle 101 yaprak, 11,8x18,6(6,4x14,3) cm, 17 str. İstinsahı Derviş Hüseyin al-Mevlevî tarafından H. 1209'da.
- *Mevlana Müzesi, nr. 2817: nesihle 128 yaprak, 20x14(15,8x9,5) cm. *İslami Tıp Yazmaları Katalođu*, s. 306.
- *Çorum, nr. 2963/7: rika ile 17 yaprak, 17,5x10(12,5x7,5) cm.

2. Şifā al-Mu'min (T):

شفاء المؤمنین

Paracelsus'un *Tıbb-ı Kimyā'i* si ile eski tıbbın karışımı bir eserdir. Kitābın adı metinde geçmez. Kitap, iki mukaddime ve üç makale üzerine tertib edilmiştir. Makaleler bablara ayrılmaktadır.

Başı: الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام... اما بعد بلکل کم بو کتابک ضمنتده اولان فوائد و عوائد متقدمين و متأخرينک و علی الخصوص طائفه افرنجک طب کيمياوي اعماللرندن برء الساعة منند نيجه اعمال و فنون و طرايق شتي اولان ترکیبيلرين قادر اولدوغم مرتبه سعي ايديوب تحرير قلدلم. الطب للملوك مضموننه مغاير قلدلم. نيجه فقراء و مساکين انتفاع اولوب بو حقيره خير دعا ايليه لر. و بو علمک کلیات و جزئیاتن بر وجه اختصار اوزره تحرير ايليوب قابل امتحان اولمق ایچون... ايکي مقدمه و اوچ مقاله هر مقاله نيجه ابواب و فصوله مشتمل قلدلم...

Nüşhası:

*İstanbul Üniversitesi, TY, nr. 7083: nesihle 359 yaprak, 19x13,6(14,3x8) cm. İstinsahı müellif tarafından H. 1107'de, İstanbul'da. *İslami Tıp Yazmaları Katalođu*, s. 305; Cevat İzgi, II, 172.

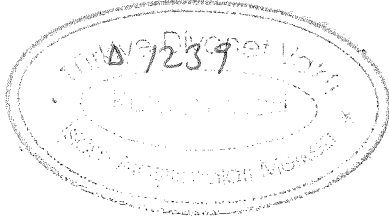
Bibliyografya: *OM*, III, 226-227; *İslami Tıp Yazmaları Katalođu*, s. 305-306; Cevat İzgi, II, 172; Ekmeleddin İhsanoğlu, *Büyük Cihaddan Frenk Fodulluđuna*, s. 35; *OTTBLT*, s. 106-108.

213. ŞA 'BĀN ŞĪFĀĪ B. AĦMED (ölm. 1116/1705)

Meşhur Osmanlı tabiblerinden ve kadılarında olup Ankara'nın Ayaş kazasındandır. Küçük yaşta İstanbul'a geldi. Süleymaniye Medresesi'ne girdi. Burada tıp öğrendi. Hocası Hayati-zāde Mustafa Feyzi Efendi'dir. Tıp ilminde ilerleyerek Süleymaniye Tıp Medresesi'ne müderris oldu. Saray-ı hümāyün etibbası arasına girdi. Bunun yanında dini

42.Orhan Türkdoğan, *Tanzimatta Batılılaşma Tezi*, Tanzimatın 150. Yıldönümü Uluslararası Sempozyumu, s.148-149.

43.İsmail Tunalı, *Felsefe*, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul 1983.

15 EYLÜL 1998

Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi
Sayı 4, 1997 İstanbul s. 133-144

XVIII. YÜZYIL OSMANLI ÂLİMLERİNDEN ŞABÂN ŞİFÂİ'NİN ÇOCUK EĞİTİMİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ*

Doç.Dr.M. Faruk BAYRAKTAR
M.Ü. İlahiyât Fakültesi
Din Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nin duraklama döneminde yaşamış olan Ayaş'lı Şabân b. Ahmed Şifâî, küçük yaşta geldiği İstanbul'da medrese eğitimi yapmış, daha sonra Süleymâniye Tıp Medresesi'nde tahsilini tamamlamıştır. Öğrenimini tamamladıktan sonra devrinde Osmanlı sarayının önde gelen kişilerinden olan Dârüssaâde ağalarından Yûsuf Ağa'ya intisâb eden müellifimiz, Mehmed IV. döneminde (1648-1687) saray hekimi olmuştur (1671). Zamanla Süleymâniye Darü's-Şifâ'sı Başhekimliği gibi önemli görevler üstlenmiştir. Tıp medresesinde müderrislik ve ordu başhekimliği de yapan Şifâî, kadılık görevinde de bulunmuş, Mustafa II. döneminde (1695-1703) Diyârbekir Kadılığı görevine atanmıştır. Bu görevden affedilerek İstanbul'a dönerken Ankara'da hastalanmış, Ayaş'ta sekiz ay kadar hasta yattıktan sonra 1117/1705'te vefât etmiştir.

Arapça ve Farsça'yı çok iyi bilen Şifâî, Şark ve Garb'a ait tıpla ilgili eserleri yakından takip etmiştir.

Osmanlı tabîplerinin meşhûrlarından olan Şabân Şifâî, tedâviden önce güzel sözlerle hastaların mâneviyatını, moralini yükseltirdi. Böylece bir anlamda onları motive etmiş ve tedâviye hazırlamış olmaktadır. Bu durum, hastanın daha kolay tedâvî olmasına, daha kısa sürede

*.Bu makale 24-27 Ekim 1996 tarihleri arasında İstanbul'da yapılan Türkiye I. İslâm Düşüncesi Sempozyumu'na tebliğ olarak sunulmuştur.

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İSLAM MEDENİYETİ ve SOSYAL BİLİMLER
BÖLÜMÜ

171801

ŞA'BAN ŞİFAT'NİN
TEDBİRÜ'L - MEVLUD ADLI ESERİNDE
EĞİTİM ANLAYIŞI

Yüksek Lisans Tezi

MART 2008

Kamil TUNCEL

Danışman :

Y.Doç.Dr. M.Faruk BAYRAKTAR

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	171801
Tas. No:	371 TUNCEL

İstanbul - 1991